

240426

Förslag till ändringar för att
öka mobiliteten tidigt i den
akademiska karriärenDnr: U2024/00229
Regeringskansliet tillhanda

Fysioterapeuternas remissvar på betänkande rörande; Förslag till ändringar för att öka mobiliteten tidigt i den akademiska karriären

Inledning:

Fysioterapeuterna är fack- och professionsförbundet som organiserar den absoluta majoriteten av Sveriges cirka 17 000 fysioterapeuter inom såväl regional-, kommunal- som privat sektor. Fysioterapeuter är den tredje största legitimerade yrkeskategorin inom svensk hälso- och sjukvård.

Tack för möjligheten att inkomma med våra synpunkter inom detta för oss viktiga område.

Övergripande synpunkter

Fysioterapeuterna tillstyrker betänkandets förslag om förenade anställningar.

Fysioterapeuterna tillstyrker betänkandets förslag om en förlängning av tiden då en anställning till klinisk lektor kan ske till 7 år efter disputation.

(Nedan ges synpunkter och kommentarer på delar av betänkandet.)

Förenade anställningar en förutsättning för bilateral kunskapsöverföring

I dagsläget ser vi att disputerade fysioterapeuter söker sig till rena undervisningsuppdrag och eller till fortsatt forskning alternativt återgår till klinisk tjänst, men har svårt att kombinera dessa. En av anledningarna är att det inte finns tillräckligt med anställningsformer där undervisning, forskning och kliniskt arbete kan förenas. Med denna utveckling riskerar den fördjupade teoretiska kunskapen och vidare klinisk forskning att komma långt ifrån den patientnära vården, vilket är olyckligt.

Fysioterapeuterna är positiv till betänkandets förslag med att utöka de förenade

anställningarna till flera yrken och andra sektorer men vill lyfta fram vikten av att de utökas i antal inom fysioterapi och breddas till regional-, och kommunal öppenvård samt privata vårdgivare.

Utbildning

Fysioterapeuterna ser de förenade anställningarna som mycket viktiga för kunskapsöverföring mellan högskola/universitet och vårdgivare såsom det beskrivs i betänkandet. Detta ses på såväl på grund-, avancerad- som på forskarutbildningsnivå inom fysioterapi. Förutsättningar för ökad kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) skapas bland annat via förenade anställningar likväl som att den kliniska disputerade lärarens legitimitet stärks hos studenterna. Studenterna ges möjlighet till att få ökad inblick i både högskolan/universitetets och vårdgivarens verksamhet på ett gynnsamt uppdaterat sätt. Kunskap utöver ämnesspecifik, såsom vårdens organisation och tekniska utveckling, till exempel, kan därmed naturligt integreras.

Forskning

Genom förenade anställningar har den kliniska forskningen en tydlig bas. Insamling av data sker som en naturlig del och implementering av forskningsresultat och vidare forskning kan lättare ske. Fysioterapeuter med förenade anställningar medverkar ofta i FoU sammanhang och därmed överförs kunskap även på en övergripande nivå systematiskt. Att verka som forskare i den kliniska vardagen möjliggör att relevanta och patientnära forskningsfrågor väcks. Informella arenor för kunskapsutbyte behöver utvecklas inom fysioterapeutprofessionen och ett sätt att göra det på är via de förenade anställningarna. De förenade anställningarna möjliggör kontinuerlig fortbildning inte bara för de som innehar tjänsterna utan även för fysioterapeuter i ren klinisk tjänst såväl som anställda endast vid högskola/universitet.

Vikten av förenade anställningar med alla vårdgivare

Fysioterapeuterna ser ett ökat behov av antalet förenade anställningar för fysioterapeuter mellan högskola/universitet och vårdgivare. Det finns idag goda exempel på dessa anställningsformer mellan högskola/universitet och universitetssjukhusen, men vi ser ett stort behov av att det utvecklas med vårdgivare inom regional- och kommunal öppenvård och med privata vårdgivare. Om de förenade anställningarna kvarstår att enbart vara knutna till universitetssjukhusen finns risk för en ojämlik vård och minskad kunskapsöverföring mellan högskola/universitet och andra vårdgivare.

Anställningsvillkor

Fysioterapeuterna vill lyfta fram vikten av goda anställningsvillkor och en god fysisk- och psykosocial arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv över tid.

Fysioterapeuter med förenade anställningar vittnar om en mycket hög arbetsbelastning samt de delvis oklara rollerna som en förenade anställningen innebär. Förutsättningarna gällande bland annat lön, pension och sociala förmåner är av yttersta vikt att de är på samma vis som vid en anställning hos en arbetsgivare.

Möjlighet att söka en förenad anställning tidigt i karriären och ända upp till sju år efter disputation välkomnar Fysioterapeuterna. Vi ställer oss också positiva till att kunna inneha en förenad anställning och samtidigt meritiera sig för en högre tjänst.

Mobilitet mellan lärosäten nationellt och internationellt

Fysioterapeuterna är positiva till mobilitet nationell och internationellt för att utveckla ämnet fysioterapi och interaktion med närliggande ämnen. Detta gynnar utbildning på grund-, avancerad- och forskarutbildningsnivå samt implementering av forskningsresultat och fortsatt forskning.

Fysioterapeuterna ser det som viktigt med möjligheten för fysioterapeuter att kunna söka postdok-tjänster vid andra nationella eller internationella högskolor/universitet än var doktorandstudierna genomförs.

En av utmaningarna ligger i en relativt hög medelålder för disputerade fysioterapeuter och därmed är individen ofta väl etablerad geografiskt både privat och i arbetslivet. Här skulle ekonomiskt stöd och utveckling av digitala samarbeten behöva ske.

Vidare är lärarunderlaget vid fysioterapeututbildningarna relativt litet i Sverige idag, vilket gör att många nydisputerade fysioterapeuter blir tillfrågad om vikariat vid samma lärosäte där doktorandutbildning genomförts.

Tidsgränsen för anställning som biträdande lektor ska vara högst fem eller sju år från avlagd doktorsexamen.

Fysioterapeuterna är positiva till att tiden för biträdande lektorat förlängs till sju år alternativt att högskolan/universitetet själv avgör tidsramen. Biträdande lektorat som ett steg i karriären är positivt och inte minst för fysioterapeuter där få karriärsteg finns. Att förlänga från fem till sju år efter disputation ses som positivt med hänvisning till återgång till enbart kliniskt arbete eller stort

undervisningsuppdrag efter disputation, vilket ofta medför ett minskat publikationstempo.

Med vänlig hälsning,

Cecilia Winberg

Förbundsordförande

070-928 61 13

cecilia.winberg@fysioterapeuterna.se